

Je li u Hrvatskoj moguće usustaviti digitalizaciju kulturne baštine?

Dr. sc. Srećko Jelušić, izv. prof.
voditelj Odjela za knjižničarstvo
Sveučilište u Zadru

Biserka Cvjetičanin, 2003. zamjenica ministra kulture

- **Infotrend, 8, 114(2003)**

- “drugi veliki projekt je digitalizacija kulturne baštine i on se već sada vrlo dobro provodi u suradnji s Vijećem Europe kojeg je pomoć dragocjena”

Ministarstvo kulture

- Prijedlog nacionalnog programa digitalizacije arhivske, knjižnične i muzejske građe, veljača 2006.

Nacionalna i sveučilišna knjižnica

- Kućna stranica, Digitalizirana baština, *danas*
 - digitaliziranu baštinu čini izbor značajnih djela iz fonda Nacionalne i sveučilišne knjižnice prenesenih u digitalni oblik

Zapreke sustavnom pristupu

- Složenost problematike digitalnih knjižnica nadilazi stupanj zdravorazumskog razumijevanja tog pitanja, konceptualna kriza
- Nema središnje baštinske institucije (?) koja bi zakonom (?) bila obvezna digitalizirati baštinu odnosno koordinirati planove digitalizacije
- Nema plana razvoja hrvatskih baštinskih ustanova u digitalnom okruženju (digitalizacija analogne građe i digitalno rođena građa)
- Nema snimke stanja baštine u arhivima, knjižnicama, muzejima

Zapreke sustavnom pristupu

- Nema suradnje među beštinskim ustanovama (AKM, TV, Film...)
- Nema suradnje među ministarstvima
- Ne provode se niti se koriste rezultati istraživanja ako postoje
- Današnji digitalni proizvodi tretiraju se kao baština, samo u ponekim primjerima
- Nema programa koji bi poticao **decentralizaciju** aktivnosti
- Nema **suradnje** između obrazovnih institucija, niti između prakse i edukacije

Rezultat

- Gubitak nacionalnog identiteta

vrijedne polazne pretpostavke

- Visokokvalificirani stručnjaci
- Prebogate zbirke
- Seminar Arhivi, knjižnice, muzeji
- DAMP, Hrčak
- Konferencija Libraries in the Digital Age
LIDA
- Prijedlozi programa diplomskih studija iz digitalizacije baštine

nastavak ...

- Pokretljivost studenta (izazovi praktičnog rada) i profesora (moguća ponuda seminara i sl.)
- Mogućnost međunarodne suradnje
- Razvoj metoda evaluacije digitalnih knjižnica

Može se pokušati

- Objediniti činitelje koji su zainteresirani za sustavni pristup da sjednu za zajednički stol
- Pozvati i relevantne svjetske stručnjake da savjetuju
- Stvoriti središnje (institucijsko?) mjesto za koordinaciju digitalizacije baštine

Kuny and Cleveland

- One important consequence of information revolution is that the costs of organizing information are beginning to match the costs of producing the information...In this view, it is the context not the content that will be locus for value.
- Kuny, T. Cleveland, G.(1998) The digital library: myths and challenges, *IFLA Journal*, 24(2), 107-12.

Šola, T.

- Velika konvergencija unutar institucionalnog sektora koji se bavi baštinom već je započela jer različite institucije približava i ujedinjuje i bliskost poslanja i logika informatizacije. Novo usklađivanje tih institucijskih snaga postupno će izgraditi nov način mišljenja čitavog skupa struka, što ne znači da će ikoja od tih struka biti manje važna ili možda nestati.
- Šola, T. (2003) Eseji o muzejima i njihovoj teoriji. Zagreb : Hrvatski nacionalni komitet ICOM, str.24.